

jaargang 82

nr. 2-2014

ONDER ONS

FRATERS VAN
UTRECHT

ONDER ONS

Dit tijdschrift wordt viermaal per jaar toegezonden aan familie, vrienden en relaties van de Fraters van Utrecht. Een bijdrage ter bestrijding van de kosten wordt in dank aanvaard.

Adres redactie:

Schorteldoeksesteeg 1
3732 HS De Bilt
Tel.: 030 6955940
E-mail: redactieonderons@gmail.com

Hoofredactie:

Frater Ton Oostveen
Schorteldoeksesteeg 1
3732 HS De Bilt
Tel.: 030 6955940

Redactieleden:

Frater Ben Hagemans
Frater Henk Huirne
Frater David Mullink
Fraterhuis St.-Jozef
Schorteldoeksesteeg 1
3732 HS De Bilt
Mevrouw Adri Vergeer
Stationsstraat 102
3511 EH Utrecht
Dhr. Roland Enthoven
Mgr. Van de Weteringstraat 9a
3581 EA Utrecht

Administratie:

Aanmelding nieuwe abonnees,
adreswijzigingen e.d.:
Frater Wim Janssen
Schorteldoeksesteeg 1
3732 HS De Bilt
Tel.: 030 6955940
Giro: NL70 INGB 0000 4254 63
t.n.v. Administratie Onder Ons

Ontwerp omslag en Illustraties:

Frater Angelico Fennis
Schorteldoeksesteeg 1
3732 HS De Bilt

Druk:

Drukkerij Gregorius B.V.
Ridderschapstraat 31-33
3512 CN Utrecht

INHOUD

Van de redactietafel	fr. Ton Oostveen	pag. 3
Zomerzon	ft. Ton Oostveen	pag. 4
Jubileum fr. Leo Ruitenber	fr. David Mullink	pag. 5
Afscheid fr. Henk Huirne KAN	zr. Margriet van der Vliet	pag. 8
Kort nieuws	fr. Wim Versteeg	pag. 9
Huizenreeks Didam	mevr. Adri Vergeer	pag. 10
Maria Tenhemelopneming	mevr. Adri Vergeer	pag. 12
Gesprek met zr. Antoine	fr. David Mullink	pag. 13
De Zorgenbrengers	Volkverhalen Almanak	pag. 16
Afscheid fr. Henk Huirne Moria	André Stuart	pag. 17
Ons zijn voorgegaan:	fr. David Mullink	pag. 18
Kolommetje	Maarten	pag. 19
Bericht uit Lodwar	fr. Hans Wennekes	pag. 20
Dankcollage	Redactie	pag. 22
Financiële verantwoording	fr. Wim Jansen	pag. 23
Het zoutpoppetje	fr. Ton Oostveen	pag. 24

Een abonnement op 'Onder Ons' is gratis, maar het drukken en verzenden kost natuurlijk wel geld. Een vrijwillige bijdrage in de bestrijding van de kosten is dan ook van harte welkom! Bijdragen voor Onder Ons kunt u storten op gironummer: NL70 INGB 0000 4254 63 t.n.v. Administratie Onder Ons o.v.v. 'bijdrage Onder Ons'.

VAN DE REDACTIETAFEL

Zomer tweeduizend veertien. We hopen op een zonnige zomer en zijn al bijna vergeten dat we een minizomer hadden in het voorjaar. Nummer twee van deze jaargang is inderdaad een zomernummer geworden waar weer met plezier aan gewerkt is. De maand augustus is voor ons fraters altijd de tijd van de jubilea. We vieren 50, 60 en 70 jarige kloosterfeesten en laten in Onder Ons onze jubilarissen aan het woord. Niet elke jubilaris is echter nog zo fit dat hij zijn kloosterfeest in een interview wil bespreken. Dit moeten wij respecteren. Hierdoor zult u dit jaar niet alle jubilarissen aan het woord horen. Frater Leo Ruitenbergh die dit jaar zijn 60 jarig kloosterfeest viert, is in dit nummer wel aan het woord. Frater Erik Lundgren, die dit jaar zijn 50 jaar kloosterfeest viert, spreken we hierover in het septembernummer.

In het vorige nummer van Onder Ons kon u lezen hoe in ons Fraterhuis Sint Jozef tegenwoordig ook niet-fraters onze medebewoners zijn. Zuster Antoine Leeburgh Auers van de zusters Augustinessen is één van hen. Op 3 juni jl. werd zij 90 jaar. Zij is nog helder van geest en weet haar woordje goed te doen. Frater David heeft een gesprek met haar over haar leven als kloosterlinge onder kloosterlingen. De moeite van het lezen waard. Gedurende de vastentijd hebben de bewoners van het Fraterhuis Sint Jozef met de kapelgasten geld ingezameld voor het werk van de Indonesische fraters in Lodwar (Kenia). Dit is een geslaagde actie geworden en een dankjewel aan

de gulle gevers is op zijn plaats. Ook Frater Hans Wennekes ontvangt regelmatig giften voor zijn werk met de straatkinderen in Lodwar. Omdat het voor hem steeds moeilijker wordt om iedere gever persoonlijk te bedanken, stuurde hij ons een dankwoordje. Een dankcollage met kleurige foto's begeleidt deze dubbele dank dit keer. Frater Hans Wennekes deelt ook weer zijn belevenissen met ons. Lodwar blijft een plek waar altijd wel iets over te schrijven is. Hans was in mei en juni in Nederland om bij te tanken. Wij wensen hem nog vele goede jaren toe in Kenia.

In vroeger jaren was het feest van Maria Tenhemelopneming een vrije dag, te vieren als zondag. Nu dit feest van Maria wat in de vergetelheid dreigt te geraken hebben wij gemeend hier nog eens aandacht aan te moeten besteden. Maria is voor veel van ons immers nog altijd een vrouw naar ons Hart.

In dit nummer treft u eveneens twee artikelen aan over het afscheid van enkele besturen dat frater Henk Huirne noodgedwongen moest nemen. Henk was nauw betrokken

bij de oprichting van het archief van kloosters in Nederland. Hij stond zagezegd aan de wieg van dit project dat is gevestigd in het klooster van de Kruisheren, Sint Agatha te Nieuwkuijk. Daarnaast was Henk jarenlang lid van de Raad van Bestuur voor de Stichting Moria. Een project voor de opvang en begeleiding van jonge mensen die uit de gevangenis ontslagen zijn en geholpen worden om een bestaan op te bouwen. Dit project is gevestigd in Nijmegen en is het initiatief van de fraters Maristen, de zusters van Julie Postel en de Fraters van Utrecht. Zo'n achttien jonge mensen krijgen daar de kans hun leven weer op de rails te zetten.

De gedichten in dit nummer gaan over de zomer en de zin van het leven. De zomerzon lacht iedereen toe, maar oh wee als de lucht betreft en de zon verdwijnt... Daarover vertelt dit gedicht. Een oud verhaal uit India was de inspiratiebron voor het lied over het Zoutpoppetje dat u op het achterblad kunt lezen. Dit lied, ook te lezen als gedicht of verhaal, is inmiddels al op heel wat plekken in Nederland gezongen.

Na augustus zal iedereen in Nederland gebruik moeten maken van het IBAN Nummer. Ook de administratie van Onder Ons heeft zo'n nummer, u vindt het vermeld in het colofon en bij de financiële verantwoording. Rest ons u namens de redactie allen een goede zomer toe te wensen.

Frater Ton Oostveen

Zomerzon

**'Dag zon, jij zalig hemelding'.
Zo zingen wij en zijn dan in de wolken.
Maar wat een ramp als ook zo'n zelfde wolk
de zon doet schuilen, slechts voor een ogenblik.**

**Wij kijken somber en zouden willen huilen.
'Er komt vast regen, daar gaat mijn vrije dag!
En mijn vakantie, die kan ik wel vergeten'.
'Ik wou zo graag, dat ik de zon weer zag'.**

**Laat jij jouw dag ook door het weer bepalen?
Of ben je wijzer? Er is toch altijd zon.
Die enkele wolk, die drijft vanzelf weer over.
Denk aan het Licht, dat het duister overwon.**

frater Ton Oostveen

DIAMANTEN KLOOSTERJUBILEUM FRATER LEO RUITENBERG VAN TOEN NAAR NU

Op 4 augustus a.s. is het 60 jaar geleden dat frater Leo Ruitenbergh ingekleed werd.

Bij gelegenheid van dit a.s. jubileum gingen we op een mooie ochtend in mei bij een kop koffie even terug in de tijd.

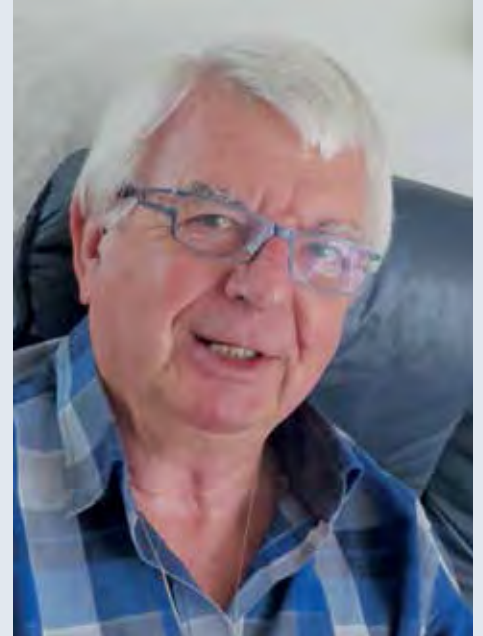
Omdat hij begin jaren veertig een broer op het juvenaat had, maakte Leo al heel jong kennis met de fraters. Vanwege de oorlog mochten de jongens namelijk niet alleen reizen en kwamen de fraters hen thuisbrengen. Eén van de fraters die Leo zich uit die tijd nog herinnert, was bijvoorbeeld frater Arnoldus Peet.

Maar ook zelf was hij al jong bezig met het religieuze. Hij was jarenlang een trouw misdienaar en hij 'speelde priestertje' met zijn broers. Het altaartje dat zij daarbij gebruikten, is nog niet zo lang geleden weer tevoorschijn gekomen in de

nalatenschap van één van zijn broers. Niemand wist meer van het bestaan ervan en toch deed het goed het weer terug te zien. Nu is het opgenomen in de collectie van de Kloosterarchieven in Sint-Agatha.

Toen Leo echter op een goede dag gevraagd werd of hij geen priester wilde worden, was het antwoord echter toch "nee". Hij zag zichzelf geen biecht horen en preken, hij wilde op een andere manier dienstbaar zijn en hij wist ook hoe: als frater-onderwijzer. Zo kwam het dat hij in 1947 met fraters Cornelius van Breemen, de prefect van het juvenaat, meeging naar Zeist voor een oriënterend lang weekend en het afleggen van verschillende testen. Hij werd goed bevonden, dat was de helft. De andere helft was dat Leo het zelf ook zag zitten en zo ging hij in september 1947 voor zijn opleiding tot onderwijzer naar het juvenaat in Zeist.

Er waren twee groepen daar: de junioren, waar Leo bij werd ingedeeld, en de senioren. Het maakte veel indruk. Wat hij zich als het meest indrukwekkend herinnert uit die beginperiode was zijn eerste Kerstmis op het juvenaat toen vijf juvenisten postulant werden en hij ze kort daarna voor het eerst in toog zag. Ook het slot boezemde ontzag in. (Het slot is de ruimte van een klooster die is voorbehouden aan kloosterlingen, waarbinnen deze hun kloosterlijk leven leiden en waar anderen niet worden toegelaten.) Soms moesten de juvenisten daar brood of iets anders

halen. Dan werd er gebeld en moest je wachten tot er een frater kwam opendoen en vragen wat je wilde. Die frater ging het brood dan voor je halen, maar zelf mocht je er niet in.

Zijn tijd op het juvenaat heeft Leo als inspirerend ervaren en zijn opleiding verliep naar wens. Deze werd afgerond met een viertal stages: op de Montessori-kleuterschool, een VGLO, een lagere school en een school voor Buitengewoon Lager Onderwijs (BLO). En toen wist Leo het zeker: de BLO trok het meest. Daar zou hij zich kunnen inzetten voor kinderen die hem extra hard nodig hadden. Daar zou hij meer opvoeder dan 'lessenman' zijn en zou hij kinderen met een geestelijke of lichamelijke achterstand (kunnen) helpen hun weg in het leven te vinden. Dit zou hem goed doen, al was het

alleen maar als tegenhanger van het vaste patroon van het kloosterleven, want in de tijd dat hij intrad, was alles geregeld. Werk, gebed, studie, jeugdwerk en recreatie verliepen allemaal in een vast patroon. Van de andere kant was men daar toen ook niet negatief over, het werd als normaal ervaren, het hoorde erbij.

Zijn eerste benoeming als onderwijzer kreeg frater Leo in 1958 op de BLO in de Lange Nieuwstraat in Utrecht. Dit was een oud gebouw voor kinderen van 6-12 jaar. Het was een gebouw van drie verdiepingen maar zonder gangen. Als je van de ene kant naar de andere wilde, moest je buitenom, want binnendoor kon niet of je moest dwars door twee klaslokalen! Na hun 12de gingen de leerlingen naar een nieuwe school. Die was op de Tamboersdijk, waar de hogere klassen en de vakopleiding gehuisvest waren. En ook frater Leo Ruitenbergh ging daar in 1959 heen. Van daaruit werd hij in 1963 verplaatst naar de BLO in Amersfoort en werd vervolgens na een jaar teruggeplaatst naar de BLO-school aan de Tamboersdijk in Utrecht als hoofd van deze school. Zijn directe onderwijsloopbaan zou hij hier na tien jaar afsluiten.

In de tussentijd was frater Leo echter betrokken geraakt bij het werk van de Katholieke Onderwijs Vakorganisatie, kortweg KOV. Toen in de afdeling buitengewoon onderwijs een vacature kwam voor de functie van voorzitter en er een profielschets gemaakt werd, bleek Leo daar naadloos in te passen. De leden stemden in met zijn voorzittersfunctie en hij werd voor drie dagen per week vrijgesteld als

onderwijzer ten behoeve van zijn vakbondswerk.

Op de andere twee dagen heeft hij nog een jaar op een gewone lagere school gewerkt, ook met meisjes, maar frater Leo zag zich niet dagelijks in discussie gaan met 'meiden in de moeilijke leeftijd'. Ook het parttimewerk werd dus toch weer BLO.

Door zijn werk voor de vakbond veranderde het leven wel. Er kwamen bezoeken aan het ministerie en vergaderingen met collegabonden, verenigingen van schoolbesturen, Vaste Kamercommissie Onderwijs, ouderverenigingen enzovoort. Allerlei onderwijsprojecten werden begeleid en er bleek heel wat te organiseren te zijn. Het bleek frater Leo goed te liggen. Daarnaast werd zijn leven vrijer; er moest immers ook vaak 's avonds vergaderd worden, omdat niet iedereen overdag beschikbaar was. Het was een intensief leven, maar ook gevarieerd en boeiend. Steeds werd er gewerkt in een andere setting of rol. Voorzitter, secretaris, deelnemer, gast spreker, het kon allemaal.

Maar hoe druk hij ook was, en hoeveel kilometers hij ook aflegde, Leo's principe was dat hij – hoe laat het ook werd – altijd weer naar huis ging. Voor hem was en bleef het kloosterleven, al was het op een andere manier dan voorheen. Mééleven, dienstbaar zijn en deel uitmaken van de groep fraters die zijn medebroeders waren, dat was voor hem essentieel.

De jaren '60, na het Tweede Vaticaans Concilie, brachten weer andere tijden, minder stringent, eigentijdser, maar ook werd het

een tijd van veel uittredingen. Er werd weinig over gepraat en al heeft natuurlijk ook frater Leo in die tijd er best eens over nagedacht of misschien hij ook zou moeten vertrekken, zijn antwoord was toch volmondig "nee". De manier waarop hij leefde in een grote gemeenschap en gestalte kon geven aan zijn werk, voelde voor hem goed.

Ook heeft hij in die jaren wel eens overwogen mee te gaan met de fraters die in kleinere groepen wilden gaan wonen. De uitgangspunten en de gesprekken daarover waren beslist heel idealistisch, maar bleven onduidelijk. Uiteindelijk ging het over de keuze van de wasmachine en andere huishoudelijke zaken en wie wel en wie niet in de groep zouden passen. Toen is frater Leo afgehaakt.

Na een flink aantal jaren voor de vakbond gewerkt te hebben, ging frater Leo op zoek naar iets anders. Hij kreeg moeite met de grote hoeveelheid energie die gestoken werd in het onderhandelen over salarissen. Ook deelnemen aan stakingen stond hem tegen.

Op een dag in 1982 hoorde Leo dat de secretaris van de SBCN, de Stichting Broeder Congregaties Nederland, was overleden. Frater Benitius Rijntjes zat toen in het bestuur van de SBCN en met hem ging frater Leo dan ook praten. Frater Benitius zou een kandidatuur van frater Leo in het bestuur inbrengen. Toen bleek echter dat men nog niet zeker wist of het secretariaat elders ondergebracht zou worden of dat men het toch in eigen beheer wilde doen. Na enig wikken en wegen werd het in eigen beheer en frater Leo Ruitenbergh werd secretaris van de SBCN.

Helaas twee weken voordat hij op 1 maart 1983 zou beginnen overleed de voorzitter. Er was op dat moment dus niemand meer die frater Leo kon inwerken. En daar zat hij dan, in het mooie pand in de Heilig Land Stichting. Maar Leo zou Leo niet zijn als hij ook hieraan niet een mouw weet te passen. Hij zette naar eigen inzicht een nieuw secretariaat op dat zal voldoen tot de opheffing van de SBCN die opgegaan is in de KNR (Konferentie Nederlandse Religieuzen). Het werken voor de religieuzen beviel hem goed en – anders dan bij het vakbondswerk – kon deze klus meestal overdag geklaard worden en was hij dus vaker thuis, iets waar hij toch ook wel waarde aan hechtte.

In 1994 werd frater Leo gekozen tot lid van het Algemeen Bestuur. Dit gebeurde tijdens het Kapittel

waarbij er voor het eerst een Algemeen Bestuur kwam met daar- onder drie Provincies die ieder een eigen een Provinciaal Bestuur hadden, te weten Indonesië, Kenia en Nederland.

Frater Leo werd tevens door het Algemeen Bestuur benoemd tot algemeen secretaris. In 2000 benoemde het tweede Algemeen Bestuur hem tot ambtelijk secretaris. Het AB verhuisde in maart 2004 naar Indonesië waar het vanaf dat moment zetelde in Malang. Frater Leo werd toen als ambtelijk secretaris opgevolgd door de Indonesische frater Adolf Cawa. In 2006 werd het eerste Algemeen Bestuur gekozen dat volledig uit Indonesische fraters bestond.

De overgang is tastbaar geworden van Nederland als land van de Stichter naar Indonesië als land van de fraters die het werk van de Nederlandse pioniers gaan voortzetten en uitbouwen.

Frater Leo Ruitenbergh heeft aan de totstandkoming van deze overgang beslist een belangrijke bijdrage geleverd. Hij is heel wat keren heen en weer gereisd tussen De Bilt/Zeist en Malang!

Tot mei 1995 heeft frater Leo in het St.-Gregoriushuis, het Moederhuis van de congregatie te Utrecht gewoond. Toen betrok hij de bovenverdieping van het bestuurs- huis waar het kersverse Algemeen Bestuur kantoor hield. Met instemming van het bestuur werd hij vanaf dat moment 'uitwonend'. Met de gemeenschap behoudt hij echter een goede band. Met feestdagen en verjaardagen is hij altijd van de partij. Als het Fraterhuis in Borculo wordt opgeheven in 2003 wordt frater Wilfried zijn huisgenoot.

Terugkijkend op alles wat er de afgelopen 60 jaar gebeurde is frater Leo vooral dankbaar.

Dankbaar voor het werk dat hij heeft mogen doen en waaraan hij echte vrienden heeft overgehouden.

Dankbaar dat hij nu, uitwonend, gastheer kan zijn voor familie en vrienden, iets wat hij enorm graag doet.

Dankbaar voor alles waarin het bestuur met hem meedacht en meewerkte. Sinds 1965 waren bijvoorbeeld alle auto's die hij had nieuwe auto's, ook al had hij jaren dat hij 55.000 km per jaar reed en vaak dus nog geen twee jaar met zo'n auto deed.

Dankbaar voor het feit dat hij nooit geldzorgen hoefde te hebben, iets wat hij als een luxe beschouwt.

Bewuster ook, ten aanzien van de omgang met geld, want de jaarlijkse begroting moet wel verantwoord worden. En dingen als een mobieltje of een iPad zeggen hem niets, dus die heeft hij ook niet.

Enorm dankbaar is hij voor zijn gezondheid en energie; hij voelt zich nog jong en pakt nog graag zaken aan en op.

Wij wensen hem toe dat dit nog lang zo zal blijven en feliciteren hem van ganser harte met zijn diamanten inkledingsjubileum.

Wij hopen dat Leo op een voor hem goede manier met medebroeders, familie en vrienden zijn jubileum zal vieren, maar hem kennende gaat dat vast wel lukken!

Leo, nog vele mooie jaren met Gods zegen toegewenst en bedankt voor de herinneringen die je wilde ophalen en delen.

Adri Vergeer

AFSCHEID FRATER HENK HUIRNE BESTUUR KLOOSTER ARCHIEVEN NEDERLAND EN STICHTING STEUNFONDS

Een groot gedeelte van het archief van de Fraters van Utrecht is ondergebracht bij de stichting Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven in het klooster van de Kruisheren, Sint Agatha, te Nieuw Kuyck. Frater Henk Huirne trad in 2001 toe tot het bestuur van deze stichting en werd tevens lid van het bestuur van de stichting Steunfonds. Op 29 april 2014 nam Henk afscheid van beide besturen, dit omdat hij steeds meer hinder ondervindt van een verslechterend gezichtsvermogen. Zuster Margriet van der Vliet, voorzitter van het bestuur, sprak het afscheidswoord. Hieronder enkele gedeeltes uit haar toespraak.

Beste Henk,

Wij zijn niet blij met je vertrek maar het is niet anders en uiteraard respecteren wij je keuze. Onze geschiedenis met het KAN, de jouwe en de mijne, begon zo ongeveer in 2001 toen wij toetraden tot het bestuur van KAN (*Klooster Archieven Nederland*) dat al bestond sinds 1989 als dienstverlener aan kloosterarchivarissen. In eigen congregatie had je een belangrijke taak als psychotherapeut en dit bestuurswerk deed je ernaast.

Naast de ondersteunende archiefdiensten door KAN stelden participanten een andere vraag: waar kunnen wij onze archieven straks deponeren als wij zelf geen goede eigen opbergmogelijkheid meer hebben? Een indringende vraag waarmee commissies aan het werk gingen. Uiteindelijk resulteerde deze vraag in de oprichting van de stichting Erfgoed Nederlands Klooster-

leven en de stichting Steunfonds. Vooral de aanloop naar de oprichting van deze stichtingen en de bouwactiviteiten hebben veel van het toenmalige bestuur, waarin jij dus ook participeerde, gevraagd.

Henk, ook jij geloofde er in en je hebt je naar vermogen als bestuurder van de stichtingen ingezet. De hele ontwikkeling heeft veel tijd en energie gevraagd. We hadden één doel voor ogen: het op eigen kracht en met eigen financiën realiseren van een uniek erfgoedcentrum waarin de boeiende geschiedenis van leven en werken van de Nederlandse religieuzen bewaard en toegankelijk zou blijven voor generaties na ons. We hebben hard gewerkt, samen met Marga onze directeur en de staf. We hebben veel besturen voor onze ideeën kunnen winnen en met enige trots mogen we terugkijken op wat tot stand is gekomen.

Het was een vreugdevolle dag toen we in juni 2006 ons centrum konden openen! Niet iedereen heeft ons in dank afgenomen dat we waren neergestreken in die uithoek die St. Agatha heet. Maar de voordelen wonnen het toch van de nadelen: een mooie, rustige plek aan de Maas, met een prachtige kloostertuin en een nog bewoond

klooster met een langdurige geschiedenis.

Henk, in de hele ontwikkeling van ons Erfgoedproject heb jij jouw eigen en belangrijke rol gespeeld. Ik heb altijd gehoord dat Tukkers en Achterhoekers nooit direct het achterste van hun tong laten zien maar eerst rustig afwachten. Jij bent ook uit dat hout gesneden en iets van dat gezegde herken ik wel in je Henk. In alle omstandigheden bleef jij rustig, je voerde zelden de boven-toon. Wel was je altijd erg betrokken, kon goed luisteren – vooral als het om mensen ging – en daarna sprak je goede en wijze woorden. Je was een grote steun voor Marga, onder andere ten tijde van de problematisch verlopen ontslagprocedure van de twee archivarissen.

Ook in het Erfgoed- en Steunfondsbestuur hebben we in korte tijd afscheid moeten nemen van medebestuurders die ons ontvielen of die stopten vanwege hoge leeftijd. Ik realiseer me dan ook terdege dat ik na jou de enige religieuze ben in beide besturen die al zo lang meedraai. Gelukkig zijn we er in geslaagd om goede en betrokken nieuwe bestuursleden te vinden die hun schouders eronder willen zetten en geloven in ons unieke en waardevolle Erfgoedproject.

Beste Henk, je hebt je sporen verdiend. Wij zeggen je daarvoor heel veel dank! Uit dankbaarheid – en omdat je bij de veteranen hoort – willen we je benoemen tot erebestuurslid van het Erfgoedcentrum. Je weet dat je daarmee bepaalde privileges toebedeeld krijgt.

KORT NIEUWS

- Provinciaal econoom fr. Erik Lundgren heeft samen met fr. Wim Heister een bezoek gebracht aan Indonesië. Naast bezoeken aan de gemeenschappen van de eilanden Sumba en Timor werd in Malang diverse malen vergaderd met de Adviescommissie Financiën Algemeen Bestuur.
- Wegens problemen met zijn ogen heeft fr. Henk Huirne besloten zich terug te trekken uit het bestuur van de Stichting Moria en tevens uit het bestuur van de Stichting Erfgoed Nederlands Kloosterleven te Sint Agatha. Frater Ton Oostveen heeft zich bereid verklaard fr. Henk op te volgen als lid van de Raad van Toezicht van Moria.
- De fraters Berno Spekschate en Wim Versteeg hebben op 20 maart deelgenomen aan een 'regiodag', georganiseerd door de KNR. Tijdens de regiodagen kunnen leden met elkaar van gedachten wisselen over actuele thema's waarbij de ontmoeting en het 'elkaar bijpraten' ook als zeer waardevol worden ervaren.
- Op 2 mei werd aandacht besteed aan het feit dat het alweer 25 jaar geleden is dat de dames Inge Kapitan en Renate Drewes begonnen met hun tolken vertaalwerkzaamheden voor de congregatie. Helaas is Renate enkele jaren geleden overleden, maar haar man Barend was aanwezig evenals de man van Inge. Tijdens de koffie in het St.-Jozefhuis werden zij toegesproken door provinciaal overste fr. Wilfried en werd hen een boek overhandigd. Na de koffie en een drankje werd in een kleiner gezelschap de lunch genuttigd in de Fazantenlaan.
- Mevr. Catrien de Wolf is na ruim twee maanden vertrokken uit het fraterhuis. Wij wensen haar een spoedig algeheel herstel toe
- Op 9 mei arriveerde fr. Hans Wennekes uit Lodwar (Kenia) voor een algemene medische controle en, niet minder belangrijk, een welverdiende vakantie. Hij logeert bij frater Boonman in huize Lemania.
- Op 6 mei werd afscheid genomen van de heer Boudewijn van Tessel. Boudewijn heeft 35 jaar lang het drukwerk verzorgd van Inko, het interne blad van de fraters in Nederland. Na het koffie drinken met de gemeenschap vertrok de Inko-redactie met de afscheid nemende Boudewijn, diens vrouw en dochter naar Bunnik voor een heerlijke lunch. Fijn te weten dat de Inko in goede handen blijft want de dochter van Boudewijn neemt diens werk over.
- Het begint een jaarlijks evenement te worden: in onze binnentuin bewonderen wij ieder jaar weer moeder eend met haar twaalf kuikens. Maar, evenals voorgaande jaren, heeft moeder eend niet lang plezier van haar jongen. Binnen een week zijn zij verdwenen. Alhoewel niemand hun verdwijning heeft gezien, gaat het verhaal dat de eksters hen hebben verorberd. "Zo voedt de een de ander," zo klinkt het zo nu en dan in onze kapel. En zo is het maar net...
- Begin mei kreeg de Schorteldoeksesteeg een nieuw aanzien. Binnen een dag werd de weg keurig geasfalteerd en is het weer een lust voor het oog om zo'n mooi wegdek te aanschouwen. Het fietsen op de Schorteldoeksesteeg is sindsdien weer een feest, het autorijden gaat zonder horten en stoten, kortom in alle opzichten een geslaagde operatie.
- De fraters Leo Ruitenbergh en Wilfried v.d. Poll waren eind mei/begin juni bijna twee weken in Indonesië ter voorbereiding van het komende tussenkapittel dat in 2015 wordt gehouden.
- Zuster Livina De Nijs van de Medische Missiezusters is op 3 juni in het Fraterhuis Sint Jozef komen wonen. Wij heten haar van harte welkom en wensen haar een goede tijd bij ons.

fr. Wim Versteeg

HUIZENREEKS

DE R.K. STREEKSCHOOL VOOR B.L.O. IN DIDAM

In het begin van de dertiger jaren van de twintigste eeuw werd er geijverd voor de vernieuwing van het onderwijs. Een klas van vijftig kinderen was geen zeldzaamheid en geld voor leermiddelen werd maar beperkt beschikbaar gesteld. De moeilijk lerende kinderen en hun leerkrachten werden het meest de dupe van deze weinig ideale situatie. Sommige onderwijzers lieten de 'achterstandskinderen' op de achterste banken zitten, maar andere onderwijzers (de idealisten) probeerden door heel veel herhaalwerk en door bijlessen na schooltijd de moeilijk lerende kinderen extra aandacht te geven. De grote scholen met dubbele klassen introduceerden A en B klassen (afdelingen met verschillende leerstof en verschillend tempo).

De geschiedenis van het buitengewoon lager onderwijs in Didam begint in het jaar 1933. Het was geen officieel begin; er was ook nog geen sprake van BLO onderwijs. Men sprak over de 'handwerkklas'. Destijds kwam men op de

lagere scholen in Didam steeds meer tot het besef dat er meer gedaan moest worden voor de leerlingen, die niet mee konden met het normale onderwijs. Tot dan toe werden deze kinderen 'gedoogd'; ze sukkelden mee en gingen af en toe naar een volgend leerjaar 'wegens plaatsgebrek'. Onderwijzers hadden ook geen opleiding gehad voor de speciale hulp aan moeilijk lerende kinderen. Het is te danken aan de 'zusters van het Piusklooster' – de Congregatie van de Zusters der H. Maagd, genaamd de Zusters van J.M.J. (Het Gezelschap Jezus, Maria en Jozef), waarvan de Réverande Mère (overste) de beslissing nam zusters vrij te maken voor deze kinderen.

Mede op initiatief van zuster Emma Bakker begon men op 1 april 1933 uit alle klassen van de lagere school de geestelijk minder begaafde kinderen te halen. Het waren er in totaal vijftientig. Zuster Emma gaf hierna leiding aan de minst begaafde leerlingen in de zogenaamde bezinkingsklas die bestond uit zeven leerlingen.

Er zullen destijds heel weinig Didammers geweest zijn, die de prachtige lange naam van de congregatie kenden, maar iedereen kende zuster Emma. Zij was zeer geliefd bij de kinderen, die ze met veel liefde en eindeloos geduld probeerde iets bij te brengen voor hun latere leven. Hoe eenvoudig het begin ook was, het heeft grote gevolgen gehad voor de uitgroei van het buitengewoon onderwijs en haar werk is mede een zegen geweest voor Didam en omstreken.

Maar ook de Fraters van Utrecht werden vanaf 1936 pioniers voor het Buitengewoon Lager Onderwijs. De zusters van J.M.J. gaven buitengewoon onderwijs aan meisjes van 7-13 jaar, maar ook de jongens moesten dit onderwijs ontvangen. De zusters namen contact op met het congregatiebestuur van de Fraters van Utrecht, dat volle medewerking gaf en zo kreeg Didam de primeur van de eerste Streekschool voor Buitengewoon Onderwijs. Na een klein jaar van voorbereidingen vond de opening ervan

Het Piusgesticht zoals het was bij het begin van het BLO in Didam in 1936

Het Piusgesticht nu, zoals herbouwd na de brand van 2000 en ingepast in de nieuwbouw van appartementencomplex het Kwadrant

plaats in het Piusgesticht. De fraters verzorgden de jongensafdeling in een paar bovenkamers van het J.J.V.-gebouw, het latere St.-Martinhuis. In mei 1943 werd dit het woonhuis van de fraters in Didam. De school stond onder het bestuur van de Congregatie der Zusters van J.M.J. in den Bosch. Een contract beschreef nauwkeurig de taken der beide congregaties.

In 1952 werden de jongens- en meisjesafdelingen zelfstandige scholen. Tot nu toe was het hoofd van de jongensschool officieel ook hoofd van de meisjesschool. Er werden nu ook V.B.O.-klassen (Voortgezet Buitengewoon Onderwijs) geformeerd, al heeft het veel moeite gekost ze van de grond te krijgen. Aan de Marsweg werd een nieuwe jongensschool gebouwd. De school aan de Lockhorststraat was nu geheel voor de meisjes.

Vanaf augustus 1970 is frater Tone Rotink (frater Leonardi) hoofd van de meisjesschool, een unicum in de congregatie tot dan toe. In 1984 werd hij directeur van de toen opgerichte streekschool voor speciaal voortgezet onderwijs, De Schakel. Hij was daarmee de laatste leidinggevende frater. In 1997

werd afscheid genomen van Didam. De manier waarop de fraters zich in Didam hebben ingezet voor kinderen die extra zorg en aandacht nodig hadden, heeft veel respect afgedwongen, dat mede tot uiting gebracht werd door in 2009 een straat de naam Frater Leonardistraat te geven.

Trouwens ook de nu in De Bilt wonende, bijna 96-jarige frater Leo Heggelman (frater Placidus) heeft zijn sporen verdiend als hoofd van de Didamse (jongens)school al kreeg hij geen straatnaam toebedeeld!

Een Zuster Emmastraat geeft overigens blijk van de waardering voor het pionierswerk van de zusters.

In de ruim 60 jaar dat de fraters werkten in het buitengewoon onderwijs, werd dit gedaan in diverse locaties, vanuit verschillende fraterhuizen.

Zoals het toen was, bestaat het allemaal niet meer. Het laatste fraterhuis was in de Terlaakstraat; die straat bestaat nog wel. Maar de scholen? Wat is er nu nog aan speciaal onderwijs?

Allereerst is er de Christoffelschool voor 4 tot 12-jarigen, verder is er De Ziep, voor 12 tot 20-jarigen. Beide scholen zijn voor kinderen/

jongeren met een verstandelijke of meervoudige handicap en hebben als motto speciale aandacht voor ieders mogelijkheden.

Het zijn algemeen bijzondere scholen, hetgeen betekent dat het onderwijs uitgaat van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwelijke en maatschappelijke stromingen, van verschillende godsdiensten en uiteenlopende levensovertuigingen.

Het doorgeven van levens- en geloofservaringen wordt gedaan door middel van vieringen (zoals Sinterklaas, Kerstmis en Pasen) en vanuit situaties waarmee wij dagelijks te maken hebben: het wonen, het werken, het samen eten.

Beide scholen zijn gehuisvest in moderne gebouwen met alles erop en eraan. Men is er trots op en leerlingen en leerkrachten voelen zich er thuis.

De 'goeie ouwe tijd' mag dan verdwenen zijn, de fraters hebben er kennelijk toch aan meegewerkt iets in gang te zetten wat op een goede manier doorgang vindt en ook zij mogen daar trots op zijn!

Adri Vergeer

*Bronnen: Archief Fraters van Utrecht
website Oudheidkundige Vereniging Didam
website De Gelderlander*

Fraterhuis Didam 1959

Afscheid fraters Didam op 27 september 1997

MARIA TENHEMELOPNEMING 15 AUGUSTUS

Maria, een eenvoudige vrouw, een meisje nog, wordt summier genoemd in de Bijbel. Ze is verre van een godin, maar juist vanwege die eenvoudige maar toch zo belangrijke plek, als moeder van Jezus van Nazareth, heeft de geschiedenis haar een kroontje op het hoofd gedrukt, een kroontje dat menige andere vrouw onthouden wordt, maar ergens moest men toch beginnen.

We staan even stil bij het feest van Maria Tenhemelopneming aan de hand van een wat minder bekend Marialied. Dat gaat als volgt:

"Maria hoog verheven, en toch geen mens te groot, jij lotgenoot in leven, in lijden en in dood. Geen hoge burcht, geen rots, maar mens als wij gebleven, en zo de moeder Gods."

Maria, een mens als wij?

Ja, het is goed dat wij daar de laatste jaren weer meer oog voor hebben gekregen. Maria is als het ware onder de stolp vandaan gehaald. De radicalen onder ons hebben in haar een medestrijder ontdekt, een rebelse vrouw die zich verzet tegen de trots van hart.

Ze mag op de troon. Omdat ze de toon aangeeft voor een overvloed aan vrijheidsliederen die nadien nog geschreven en gezongen zijn. Zij zingt waar het om gaat en waar het altijd om zal gaan: dat God de zaken omkeert, de geringen verheft en de trots van hun troon stoot. Een emancipatiegedachte van goddelijke oorsprong. Daarom mag haar plaats in kapellen, kerken en kathedralen iets hoger zijn dan de plek waarop wij knielen. Omdat ze ons heeft voorgezongen wat bevrijding is.

Dat Marialied gaat als volgt verder: "De kerk van alle tijden, zal leven zoals jij, zij ondergaat het lijden, maar nooit gaat zij voorbij, jouw jawoord lieve vrouw, maakt ons tot toegewijden, en wij, wij volgen jou."

Maria wordt met 'jij' in plaats van 'u' aangesproken, om haar 'dichtbij te halen, een mens als wij'. De pijn die zij heeft gevoeld wordt door talloze mensen gevoeld, tot op de dag van vandaag.

De bange moeder is een gelovige als Maria.

De teleurgestelde vader, gelovig als Maria.

De vereenzaamde flatbewoner, gelovig als Maria.

Het vergeten kind, gelovig als Maria.

De pijn die mensen voelen, is ook door haar gevoeld. Zij is een van ons. En toch ook meer dan wij, omdat ze alle lijden, ooit door mensen gevoeld, vertegenwoordigt, omdat ze heeft gestaan onder het kruis van Jezus, een goddelijke Zoon, zoon van haar. Ze staat daar namens alle bekende en onbekende mensen die door een hel heen moeten.

En omdat wij niet alle namen kunnen noemen, noemen we vandaag die ene naam: Maria, de vrouw met dat lied van

bevrijding (door sommigen nog gekend als het 'Magnificat'). Het lied besluit:

"Maria, hoog verheven, jij zingt hoe het zal gaan, het kwaad zal uitgedreven, met man en macht vergaan, de oude heerschappij, zal wijken voor het leven, voor jou, een mens als wij."

Zoals het Maria-beeld van de kerk – niet overwonnen door de draak, door het kwaad – zo zijn er duizenden, miljoenen gelovigen die de vervolging hebben overleefd en uit de put zijn opgestaan. Vrouwen die meer en meer hun eigen weg durfden gaan, zullen dat herkennen. Maar ook veel armen, die solidair werden en elkaar vasthielden, kwamen en komen tot de ontdekking, dat er weerstand mogelijk is tegen de draak van uitbuiting, vervolging, annexatie, marteling en dood.

En toch staat Maria een stapje hoger dan al die mensen die net als wij ontsnapt zijn aan de malende kaken van die draak. Waarom? Omdat ze ook na de overwinning de meest nederige van allen is gebleven. En dat is een gesteltnis die voor maar weinig overwinnaars is weggelegd. Veel verdrukten die overwinnen, worden zelf heersers en heersersessen. Maria niet, ze bleef wie ze was, in alle eenvoud, beeld van de kerk, een beeld van een vrouw. Zij geeft ons vertrouwen in wat in eenvoudige mensen zoals zij en wij, bij God en mens vermogen. Het is een aansporing, maar vooral een reden om te vieren.

Bewerking: Adri Vergeer, bron: www.lidwina.nl

KLOOSTERLING TUSSEN KLOOSTERLINGEN...

ZUSTER ANTOINE LEECHBURCH AUWERS, AUGUSTINES, WONEND IN HET FRATERHUIS SINT-JOZEF

Sinds 26 februari 2013 woont zuster Antoine Leechburch Auwers in het mooie, rustieke De Bilt aan de Schorteldoeksesteeg. Een kleine, nog zeer alerte en actieve zuster Augustines, die bij de fraters een plekje heeft gevonden tussen gelijkgezinde religieuzen.

Zuster Antoine werd op 3 juni 1924 geboren in Den Haag aan de rand van Scheveningen. Het gezin bestond uit drie meisjes en vier jongens. Al gauw verhuisde de familie naar andere locaties in Den Haag. Als kleuter verhuisde zij helemaal naar de andere kant van Den Haag, vlakbij Rijswijk. Kort voor de oorlog verhuisde het gezin nogmaals, nu naar de binnenstad van Den Haag, omdat haar vader dichterbij z'n werk wilde wonen. Daar zijn ze de rest van de oorlog gebleven.

Studeren

Antoine kon goed studeren en ze deed dit dan ook met veel liefde. Na de lagere school en de Mulo wilde zij graag lerares naaien worden. Zij ging naar de Industrieschool om de akte NA te halen. Bij de inschrijving voor deze opleiding kwam het probleem 'slecht horen' naar voren. Want, zo zei men: "Zij is wel geschikt voor de studie maar ze zal waarschijnlijk nooit voor de klas mogen staan." Dit was een grote teleurstelling voor haar. Het is dan toch mooi om te horen hoe ze later toch die akte gehaald heeft en voor de klas kwam te staan.

Ziekte

Na de oorlog sprak de oorarts over een operatie. Bij deze ziekte zou het gehoorhamertje bij mensen tussen de 22 en 24 jaar tot stilstand kunnen komen. Er was echter een nieuwe mogelijkheid tot verbetering van dit probleem. Men ging het gehoorhamertje eruit halen en een nieuwe gehoorgang boren. De operatie werd wel aanbevolen, want dan had ze 80 procent kans van slagen en maar 20 procent dat het mislukte. Die kans wilde zij graag nemen. Helaas had de operatie niet het succes waarop gehoopt was. De operatie en alles wat daarmee samenhang duurde bijna twee jaar.

Welke toekomst?

Het verlangen lerares te worden kwam weer boven.

Ze dacht nu het te gaan proberen bij een particuliere Mode Vakschool. Ze kwam terecht bij een school die ook leraressen opleidde. Daarvoor moest ze eerst lessen halen om de akte K en akte U te gaan verkrijgen. Haar reactie hierop was: "Oh maar die akte K (handwerk juf lagere school) kan ik nu al doen." Dat was goed, maar ze deed het dan wel op eigen risico! Geen nood, dat zou wel gaan. Maar...

Tijdens het wachten op de uitslag, moest ze bij de commissie komen. Dat vond ze heel vreemd en ze dacht: "Zou ik dan toch gezakt zijn, dat kon niet?" Het bleek ook helemaal niet over slagen of zakken te gaan. Ze vroegen: Wat wilt u worden? Zij vertelde hun het verhaal over haar grote wens, lerares te worden en over de studie waar ze nu mee bezig was. Hierop kreeg ze te horen dat er een verkorte opleiding bestond van twee jaar in plaats van vier jaar, voor

diegenen die daarvoor voldoende vooropleiding en mogelijkheden bezaten.

De behaalde resultaten gaf hun de overtuiging dat zij daar wel geschikt voor was. Zij kreeg zomaar deze opleiding aangeboden. Op haar bezwaar van het slechte gehoor kwam de reactie: "Wanneer we met al dit soort bepalingen rekening zouden moeten houden, kunnen er wel 80 procent van de aanvragen afgekeurd worden." En zo kon zij de studie voor akte NA beginnen.

Ze kon uit drie industriescholen kiezen: in Den Haag, Rotterdam en Den Bosch. Heel toevallig stierf de moeder van een leraar die in Rotterdam woonde. Er werd haar gevraagd of zij bij de vader wilde gaan wonen om voor zijn eten te zorgen. Dat nam zij graag aan en koos dus de school in Rotterdam. Door dat 'toeval' had zij de gelegenheid om rustig die twee jaar aan de opleiding te werken.

In de tijd dat ze in Schiedam les gaf, kwam zij in contact met de zusters Augustinessen. Zij las in het tijdschrift 'Stad Gods' over het werk van deze zusters en het leven voor en onder de mensen als religieuze. Zij vond het een leven dat haar aansprak. Haar kloosterzuster, lid van de orde van de Dochters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, had Antoine deze tijdschriften toegestuurd, met de bedoeling interesse op te wekken voor het kloosterleven. Zij dacht er niet aan om in te treden bij haar zus in het klooster, maar besloot contact op te nemen met de zusters Augustinessen.

En zo gaat zij als 'kijkjuffie' naar de zusters Augustinessen om te zien of dit leven iets voor haar zou zijn. Zij had een uitvoerig gesprek met de overste. De zuster had wat

bezwaar omdat ze al boven de dertig was. Maar doordat ze toevallig nog twee andere aanvragen had van boven de dertig, kwam ze met een voorstel: in Utrecht zouden zij een VGLO beginnen. Zij hadden nog geen zuster voor de nailessen. Voor nader kennismaking werd die baan aangeboden. Zo kwam zij voor het schooljaar 1957 – 1958 naar Utrecht en ging bij de zusters wonen. In januari 1959 deed zij haar intrede met een groepje van 9 meisjes. Haar gehoorproblemen waren geen belemmering voor de aanneming en ook het feit dat ze al wat ouder was dan de gemiddelde postulante, was geen probleem meer.

Intrede in het klooster

Haar intrede was in januari 1959. Bij deze zusters is de vooropleiding als volgt: Eerst een half jaar postulaat, hierna 2 jaar oblatuur waarbij zij opgenomen worden in de gemeenschap, met studie en praktijk – onder andere helpen in gezinnen. Hierna gaan de zusters het noviciaat in voor één jaar. Dan volgt de periode van kleine geloften voor drie jaar, waarin ze als lid volkomen verbonden zijn aan de

congregatie. Als men hierna van beide zijden te kennen geeft dat men door wil gaan met het kloosterleven, gaat men officieel over op de voorbereiding voor het afleggen van de geloften voor het leven. Soms wordt hier ook wel gesproken over het afleggen van de Eeuwige Geloften. De Geloften worden in een viering met alle zusters en onder leiding van het Algemeen Bestuur, afgelegd voor God.

Zuster Antoine legde haar eerste Geloften af in 1962 en werd daarmee lid van deze Congregatie van de Augustinessen, die gesticht was door pastoor Van Nuenen in 1934. In 1965 bevestigde zij haar geloften voor het leven. Zuster Antoine was heel blij dat ze deze stap mocht zetten, het was de vervulling van een hartenwens.

Frankrijk

Haar eerste overplaatsing was die naar Amsterdam. Zij is daar nooit op een school geweest. In die zin had haar diploma geen zin, want de zusters hadden daar geen scholen voor. De tijd in Amsterdam zou niet zo lang duren. Al in 1967 werd zuster Antoine gevraagd naar Frankrijk te gaan om daar een zuster te vervangen die voor het naaiwerk zorgde. Deze zuster van de naaifdeling moest voor een jaar terug naar Nederland.

Zo vertrok zuster Antoine naar Frankrijk, zonder een gedegen opleiding Frans te hebben gehad. De taalvaardigheid werd steeds beter en de Franse meisjes konden er best mee omgaan want zij kreeg te horen: "Oh dat vinden wij niet erg. Wij begrijpen u en u begrijpt ons." Toch had het heel wat voeten in de aarde je de taal goed eigen te maken. Als je les gaat geven aan kinderen moet je je verstaanbaar

kunnen maken. Maar soms kun je ook met handen en voeten duidelijk maken hoe iets gedaan moet worden. En aangezien zij een vak gaf, waar je in de praktijk kunt aangeven hoe iets kan en moet gedaan worden, kun je dat toch wel overbrengen. Zij bleef heel lang werken in Frankrijk, zij deed het werk goed en men kon haar goed gebruiken in dit werk. En zo werd ze door haar werk langzamerhand een echte Française. Haar uitroepen in het Frans waren alom bekend. Als er iets was dat bijvoorbeeld anders moest, dan gooide ze daar haar beste Frans tegenaan. Ook in onze tegenwoordige dagelijkse omgang, gebruikt zij nog onbewust een Franse uitdrukking. Dit is heel gewoon als je zolang in de Franse cultuur hebt gewerkt. Onlangs was ze met de overste aan de late kant om naar het journaal te kijken. Ze maakten grote haast en konden nog net op tijd bij dit programma komen. In het Frans riep zuster Antoine: "Juste à l'heure!" De mensen stonden versteld dat ze nog steeds in de Franse taal dacht.

Zij verbleef 23 jaar in Frankrijk en heeft daar dus een groot deel van haar leven doorgebracht. Maar in 1990 keerde zij terug naar Hilversum in Nederland. Ze was goed 65 jaar en ze had overplaatsing aangevraagd om naar Nederland terug te gaan. Haar pensioenopbouw en AOW gaven wel problemen in Nederland vanwege al die jaren in Frankrijk. Zo is het nu nog steeds, dat ze zich van tijd tot tijd hier bij de gemeente moet melden als bewijs dat ze er nog is.

Terug in Nederland

In Hilversum woonde zuster Antoine 23 jaar in het zusterklooster Monnikenberg tussen haar medezusters.

Maar het huis in Hilversum werd langzamerhand te groot en de tijd kwam om 'De Stad Gods' (zoals het klooster heet) te sluiten. Het landgoed werd verkocht. Maar toen kwam de vraag: Waar gaan de zusters heen die er wonen?

Zuster Antoine kwam als één van de eersten in aanmerking bij het zoeken naar een andere plaats. In Someren, waar een huis was ingericht voor ouderen, hadden de zusters Augustinessen twee afdelingen met zusters, een met 17 zusters en een met 7 zusters. Maar hiervoor moest men geïndiceerd zijn en er waren meerdere wachtenden.

De zusters Augustinessen hadden reeds zusters die alleen of met enkelen samen woonden. Een zuster in Utrecht, twee in Amersfoort, één in Soesterberg en één in Hilversum. Dit waren reguliere huizen en niet specifiek voor zusters. Zuster Antoine wilde echter graag in een echte kloostergemeenschap gaan wonen. Aangezien de zusters Augustinessen en de fraters van Utrecht beiden onder Beukenstein vielen, en de fraters van Utrecht hadden besloten dat zij ook vrouwelijke religieuzen wilden gaan opnemen, was de link gauw gelegd.

Dus door een 'toeval' was de mogelijkheid geschapen, dat zij in een kloostergemeenschap van de fraters terecht zou kunnen komen. Na meerdere gesprekken met het bestuur en met overste frater Henk Huirne kreeg zuster Antoine het gevoel en de bevestiging voor haarzelf, dat dit de plaats moest worden waar zij haar oude dag zou mogen slijten. Zij voelde dat dit nog een kloostergemeenschap was en is, waar nog veel aan gebed en bezinning werd gedaan. En vol vertrouwen is zij toen naar de Schorteldoeksesteeg gereisd, in de wetenschap dat dit haar nieuwe woongroep zou worden.

En nu woont en leeft zuster Antoine al weer meer dan een jaar in het St.-Jozefhuis, en ze gaat zich steeds meer thuis voelen. Zij kan zich nuttig maken met allerlei werkzaamheden en heeft daarnaast voldoende tijd om aan gebed te besteden. In juni 2014 hoopt zij 90 jaar te worden. Zij hoopt dat het leven in deze kloostergemeenschap haar nog vele mooie en gelukkige jaren mag schenken. Zij is God dankbaar, dat ze op deze manier en in zo'n geestelijke sfeer, haar laatste levensjaren mag beleven. De dag dat het wat minder gaat worden is al wel in aantocht. Pijntjes hier en butsen daar komen ook al op haar pad, maar ze zit niet bij de pakken neer. Zuster Antoine, het was voor mij een waar genoegen met je te hebben kunnen praten. Het was voor mij niet altijd even makkelijk alles goed op een rijtje te krijgen, maar het is ons samen uiteindelijk toch gelukt. Ik wens je nog een mooie, spirituele en actieve levensavond toe. Dank voor ons gesprek en het luisteren naar elkaar. Gods zegen.

Frater David Mullink

DE ZORGENBRENGERS

Wee de mens die zorgenbrengers in huis heeft. Hij kan ondernemen wat hij wil, hij blijft in de zorgen. Alleen als hij de zorgenbrengers weet kwijt te raken (door list, want voor een poes of hond zijn ze niet bang), wordt ook voor hem het leven weer zonder zorgen.

Zo leefde er in een dorp een boer, die werkte van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Geen moeite was hem teveel en geen werk was hem te zwaar. Toch mislukte alles wat hij ondernam, zodat hij zich afvroeg: "Zou ik zorgenbrengers in huis hebben?"

Meteen gaf een zorgelijk stemmetje hem antwoord. "Zeker zijn we onder je dak en we nemen er ons gemak! We blijven voorlopig logeren, dus je kunt beter niets meer proberen!"

De boer was slim genoeg. Hij dacht even na en vroeg toen: "Zijn jullie met velen?"

"Dat zal ik je niet verhelen!" was het bezorgde antwoord.

"Toch zie ik niet waar jullie zijn," zei de boer.

"Nee, daarvoor zijn we ook te klein!" zuchtte het kleine stemmetje.

"Waar zitten jullie dan eigenlijk?"

"Overal waar we plaats kunnen vinden, zitten ik en mijn vrienden. In kasten en laden, in spleten en naden, in gaatjes en hoeken, tussen dekens en tussen doeken."

Nu nam de boer zijn tabakszak uit zijn jas. "Kunnen jullie je ook verstoppen in mijn tabakszak?"

"Natuurlijk! We klimmen erin met groot gemak!" Even later riep het

zelfde stemmetje vanuit de tabakszak: "We zitten allemaal in je tabakszak!"

De boer trok het koord waarmee zijn tabakszak gesloten werd, dicht en alle zorgenbrenghertjes zaten gevangen. Met zijn tabakszak liep hij snel naar de molenaar, die de tabakszak onder de molensteen legde.

Vanaf dat ogenblik liep alles weer mee voor de slimme boer. Wat hij ook ondernam, het lukte altijd. Hij werd in korte tijd rijk en aanzienlijk.

In datzelfde dorp woonde nog een andere boer en die was al heel rijk en aanzienlijk. Toch was hij nog ontevreden. De welvaart van anderen maakte hem groen en geel van ergernis. Dat de boer die vroeger zijn mindere was, nu even rijk en aanzienlijk was als hij kon hij niet verkroppen. Hij piekerde erover hoe de pechvogel van vroeger de geluksvogel van nu was geworden. Hij ging het tenslotte aan de ander vragen.

Nadat hij het hele verhaal had gehoord, haastte hij zich naar de

molen, waar de zorgenbrengers nog in de tabakszak en onder de molensteen gevangen zaten. Hij opende de tabakszak en liet de zorgenbrengers ontsnappen, vast ervan overtuigd dat ze weer naar hun vroegere woonplaats zouden terugkeren om van de geluksvogel weer een pechvogel te maken.

Maar de zorgenbrengers hadden de schrik nog te pakken van het vorige adres. Ze liepen met hun bevrijder mee naar zijn huis en daar nestelden ze zich in hoekjes en gaatjes, in kieren en naadjes, tussen dekens en tussen doeken, overal waar je ze niet zou zoeken.

Al dadelijk waren in dat nieuwe kwartier van de zorgenbrengers de zorgen en tegenslagen niet te tellen. De jaloerse boer zag zijn rijkdommen slinken, het vee teerde weg, zijn paarden werden gestolen, iedere kip kreeg de pip, de haan was er vandoor gegaan, de koe was steeds moe, de schapen verdronken, de voorraden slonken. Tenslotte brak er in de boerderij brand uit en alles brandde tot de grond af. De jaloerse boer hield niets over dan zorgen en nog eens zorgen. Nu had hij spijt van zijn jaloezie, maar – zoals dat gaat – nu was het te laat. Want wie een ander zijn geluk misgunt, voor hem gaat alles mis. Punt!

Bron: Volksverhalen Almanak, 'Sprookjes en vertellingen uit Rusland', vertaald en bewerkt door Hans Werner.

AFSCHEID FRATER HENK HUIRNE VAN MORIA

Op 12 mei nam frater Henk Huirne afscheid van Moria, een organisatie die (ex-)gedetineerden helpt met huisvesting, scholing en werk. Hij nam althans afscheid van de raad van toezicht (voorheen 'het bestuur') waar hij lid van was. Want een echt afscheid zal het niet zijn. De verbondenheid blijft van de initiatiefnemers, de fraters en de zusters, bij 'hun' Moria. Dat geldt zeker ook voor Henk die binnen en buiten de vergaderingen altijd zeer betrokken was bij het wel en wee van Moria. En dan niet allereerst op 'beleidsmatig niveau', maar natuurlijk zoals we het van hem kennen: menselijk dichtbij en betrokken bij de medewerkers en de bewoners.

Moria wordt dit jaar twintig. Best wel een leeftijd. In een gezin zijn kinderen dan vaak al het huis uit en wonen op zichzelf. Misschien geldt dat voor Moria nu ook een beetje. De congregaties zijn 'zorgzame ouders', maar weten ook dat hun kind op eigen benen moet leren staan. De ontwikkelingen van de laatste jaren, waarbij Moria werd erkend door de overheid en als organisatie binnen korte tijd volwassen moest worden, hebben die beweging versneld. En toch is juist nu de inspiratie van de fraters en de zusters van grote betekenis om de juiste koers te varen. Hebben we een goede basis van thuis uit meegekregen?

De fraters van Utrecht dragen Moria nu tien jaar mee met de fraters Maristen en de zusters van Julie Postel. Ze doen dat niet alleen door hun belangrijke financiële bij-

drage maar vooral ook door hun betrokkenheid en bezieling. Van het begin af aan hebben de fraters van Utrecht in Moria geïnvesteerd door deskundige bestuurders af te vaardigen. Eerst was dat frater Henk van Vliet, toen frater Henk Huirne en nu neemt frater Ton Oostveen 'het stokje over' van Henk.

In de vergaderingen van het bestuur en de raad van toezicht was de stem van Henk duidelijk te horen. Hij kon daarbij kritisch zijn als Moria naar zijn mening teveel hooi op haar vork nam. 'Is het allemaal wel realistisch, willen we niet teveel, overvragen we onszelf niet?' Belangrijke vragen om als bestuurder te stellen. Henk toetste de praktijk en de plannen van Moria aan het ideaal van de eenvoud. 'Zorgzaam, eenvoudig en sober': het zijn de woorden die de levenswijze van de Fraters van Utrecht kenschetsen. Het zijn woor-

den die passen bij Henk. Met die woorden en met die levenshouding heeft Henk ertoe bijgedragen dat Moria op koers is gebleven en een plek is die jonge mensen bevrijdt. Henk heeft er daarmee toe bijgedragen dat Moria een echt goede basis heeft om op verder te bouwen.

Na de laatste vergadering hebben we in Nijmegen afscheid genomen van Henk met een smakelijke maaltijd, met mooie woorden en met een toepasselijk cadeau. Hij kan gaan 'happen en trappen', want fietsen is een belangrijke liefhebberij voor Henk. Alles bij elkaar opgeteld fietste Henk vele keren de wereld rond. Iedereen bij Moria wenst hem toe dat daar nog een heel mooie ronde bijkomt waarbij er veel moois en zinnigs te beleven valt.

André Stuart, directeur Moria

ONS GEBED WORDT GEVRAAGD VOOR DE VOLGENDE DIERBARE OVERLEDENEN:

30 – 04 – 2014 Mevrouw Mieke van der Bles-Doodkorte, oud 81 jaar,
te Heerenveen. Zus van fr. Ben Doodkorte.

*GOD HEEFT JEZUS OPGEWEKT UIT DE DOOD.
HIJ ZAL OOK ONS DOEN OPSTAAN DOOR ZIJN KRACHT...*

ROMEINEN 8, 11

Fr. David Mullink

Begraafplaats St. Barbara Utrecht

KOLOMMETJE

VERWARRING

We leven op het breukvlak van een tijdperk. Een boeiend tijdperk overigens, want we stromen een totaal nieuwe leefwereld binnen. In de laatste honderd jaar hebben zich immers meer veranderingen voorgedaan op het gebied van techniek, samenleving of geloof, dan in duizend jaar daarvoor. Als voorbeeld de technische vooruitgang. Zeiden onze ouders in onze jeugd, als ze met een bandrecorder, cassette-recorder of pick-up om moesten gaan: "doe jij dat maar, want daar heb ik geen verstand van." Nu zijn het onze kinderen, kleinkinderen, neefjes of nichtjes die zeggen: "Nee, dat moet je niet zo doen maar zo, kijk maar." Wij mogen ons dan ook bewust zijn, willen we deze verwarring voorkomen, dat we met onze tijd mee zullen moeten gaan. Want als we stil blijven staan, hollen we achteruit en worden we een analfabeet in de digitale wereld. Het is alleen de kunst om hierin de juiste keuzes te maken. Wil ik geleefd worden door de techniek of is die techniek mij tot dienst, en ben ik de baas over dat ding wat mij dient? Voor de jongere generaties levert het bedienen van de nieuwe technieken geen moeilijkheden op. Het zijn technieken van hun tijd. Ze groeien ermee op. Toch is ook voor hen het gevaar van verwarring niet ondenkbaar, maar dan op een heel ander gebied. We horen nu al berichten over kinderen die totaal verward raken, verslaafd als ze zijn aan hun digitale wereld.

Het vroegtijdig keuzes maken in het juiste gebruik van het aanbod zal hen voor een hoop verwarring en ellende behoeden.

Voor de oudere generaties brengt de nieuwe tijd naast de comfort die techniek hen biedt niet alleen verwarring maar ook een gevoel van onrust en onveiligheid met zich mee. En dit betreft niet alleen het omgaan met WiFi, Twitter, Bluetooth of tablets. Dit geldt zeker ook voor de veranderende sociale omgang, de waarden en normen en niet in de laatste plaats ons veranderd geloofsleven en de zingeving. Hadden we tot het midden van de vorige eeuw nog de nodige lussen waar wij ons aan vast konden houden, in onze tijd staan veel normen en waarden op de helling. De sociale controle is nog slechts binnen bepaalde groeperingen een bindende factor. Waar het gezin de hoeksteen van de samenleving was, blijkt het huwelijk niet altijd meer de geijkte vorm. Eenoudergezinnen, 'n tweede of derde huwelijk, vaders en vaders of moeders en moeders, zijn nieuwe vormen. Er zullen ongetwijfeld hele goede kanten zitten aan deze nieuwe vorm van samenleven. We mogen immers niet vergeten dat het 'omwille van de lieve vree' bij elkaar blijven voor menig gezin vroeger een hel is geweest.

Nieuwe vormen van opgroeien kunnen echter ongewild voor een kind een bron van verwarring zijn. Hechttingsproblematiek, het zoeken naar de eigen identiteit, afwezigheid van de voorbeeldfunctie van 'n ouder,

het ontbreken van aandacht, affectie en liefde, zijn problemen waar kinderen levensgroot tegenaan lopen. Daar waar een kind echter liefde ervaart, zichzelf mag zijn en de aandacht krijgt waar het recht op heeft, zal het alle kans hebben om tot een evenwichtig mens uit te groeien.

Een andere bron van verwarring is ons veranderend geloofsleven. Jonge ouders klagen dat ze niet meer weten wat ze hun kinderen op geloofsgebied mee moeten geven. Oudere mensen raken in verwarring omdat het oude denken hun geloof niet of niet voldoende steun meer geeft. De grote verwarring ligt voor mij in het feit dat wij God ver buiten ons zoeken. Maar de boodschap van Jezus van Nazareth leert ons dat wij God in onszelf mogen weten en gewaarworden. Daarnaast mogen wij Hem in onze medemens en in al wat leeft herkennen en ervaren. Dit geloven en beleven, heeft bij mij de verwarring in mijzelf overwonnen. Het is dan ook een bevrijding die ik ieder van ons gun.

De laatste verwarring is de verwarring die de oude dag met zich mee kan brengen. Het soms totaal in de war geraken vraagt van ons aanvaarding en geduld met onszelf, maar vooral met de medemens die hiermee geconfronteerd wordt. Hier liefdevol mee omgaan, is voor mij belangrijker dan het omgaan met welke andere verwarrende vernieuwing dan ook.

Maarten

BERICHT UIT LODWAR VAN FRATER HANS WENNEKES

Er zijn dagen dat je een beetje te veel krijgt van de problematiek om je heen en je niet weet hoe het één of het ander aan te pakken. Hier een korte samenvatting:

De moeder van Pamela en Esinyen kwam vorig jaar bij een verkeersongeval om het leven. De twee kinderen waren al in ons programma opgenomen. De twee andere kinderen werden door de oma opgenomen. De oma was lid van een plaatselijke sekte, Legio Maria, en woonde in een klein huisje op het terrein van de sekte. Oma kwam niet over het verdriet heen van de dood van haar dochter en had ook veel moeite om voor de twee schoolgaande kinderen te zorgen. Ze kreeg weinig hulp en alles werd haar te veel. Op zondagmorgen verhing zij zichzelf in haar huisje om van de problemen af te komen. De pastor van de sekte distantieerde zich omdat oma iets gedaan had wat tegen hun kerkregels was. Er kon nog geen gebedje gezegd worden na de zondagsviering. We informeerden Esinyen, die studeerde aan het Nakuru College, om naar Lodwar te komen vanwege problemen thuis. Pamela was in Lodwar tijdens een midterm-vakantie van de middelbare school. De sekte droeg niets bij voor de begrafenis. Vrienden van Esinyen zorgden voor een geldinzameling zodat een doodskist gemaakt kon worden. En wij hielpen met het graven van het graf, het transport van het lichaam naar huis en andere dingen die nodig waren.

Wat nu met de twee andere kinderen die beiden nog op de basisschool zitten?

Lucy, een meisje van ongeveer 7, kwam met haar tante naar het centrum. De tante vertelde dat de moeder van Lucy, die in verwachting was, vorige week erg ziek werd. Ze kon niet vervoerd worden naar het ziekenhuis. De baby werd pre-

matuur geboren. Een kleine week later overleed de moeder. Lucy heeft een oudere zus en nog drie andere broertjes en zusjes waaronder de pasgeborene. De tante probeert voor de kinderen te zorgen maar ze heeft zelf vier kinderen en nog drie kinderen van een andere zus die overleden is. Haar man heeft een klein inkomen maar dat is niet genoeg om nu voor zo'n kinderschare te zorgen.

Dat is de reden dat de meeste van deze kinderen niet naar school gaan. Hulp is er weinig. Sociale bijstand kennen we hier niet. Lucy is nu een weekje in het centrum om te bekomen van wat is gebeurd. Via de children's officer proberen we hulp te krijgen voor de tante.

Elizabeth, meestal **Eliza** genoemd, en haar zus Susan zijn tweelingen. Maar als je ze naast elkaar zet dan kun je dat niet zien want ze hebben een totaal ander uiterlijk. Eliza werd geboren met het aidsvirus terwijl haar zus Susan als een goed gezond kindje geboren werd. De moeder van beide meisjes overleed en daarmee begon een groot probleem. Ze werden van het ene

familielid naar het andere gestuurd zonder dat ze naar school mochten. Na verloop van tijd waren ze de hele dag op straat om zo voldoende te eten te krijgen en zich te vermaken. Weer een poosje later kwamen ze 's avonds niet terug en bleven 's nachts ergens in een portiek slapen. Eén van de sociaal werkers kwam deze twee meisjes op het spoor en probeerde hun achtergrond te leren kennen. Omdat geen familielid voor de meisjes opkwam en men ze eigenlijk liever kwijt was dan rijk, werden ze in Nadirkonyen opgenomen om te voorkomen dat ze spoedig misbruikt zouden worden. Susan zag er lichamelijk goed uit terwijl Eliza helemaal onder etterende zweren

Verscholen achter een hoge muur een enorm huis waar ik tegenaan kijk vanuit mijn huis.

zat. De dokter in het ziekenhuis stelde voor om Eliza te laten testen op aids. Dat resulteerde in een positieve uitslag. Momenteel zijn er goede medicijnen om deze ziekte te remmen. Het meisje werd ingeschreven als aidsslachtoffer en kreeg goede counseling van professionele mensen. Ze kreeg ook de medicatie die nodig is. Iedere maand moet ze nu naar het ziekenhuis om gescreend te worden en krijgt dan voor de komende maand nieuwe medicijnen. Dat ging allemaal goed en Eliza zag er na een poosje ook weer goed uit en werd een levendig kind.

Met een school hebben we afspraken gemaakt dat ze daar in een boarding geplaatst kon worden en dat de matron van de school de zorg voor de medicijnen op zich nam. Dat ging een tijd goed en toen kwam de klad er in. De matron verstrekke niet iedere morgen de medicijnen en na een tijdje kwamen de zweren en puisten terug. We ontdekten dat er veel ongebruikte medicijnen in het kamertje van de matron lagen. Dat noodzaakte ons om Eliza naar het centrum terug te laten keren. De ziekenverzorgster Rebecca kreeg de zorg voor de medicijnen van Eliza en na een paar weken was Eliza weer goed toonbaar. Medicijnen en een goed dieet doen wonderen. Intussen was Eliza op het niveau van klas 5 van de basisschool. Ze wilde weer graag naar een gewo-

ne school. Nu kwam een tante naar voren die de zorg voor Eliza op zich nam. We zochten een dag-school uit in de buurt waar de tante woont. Een nieuwe fase begon. Tijdens de kerstvakantie logeerde Eliza bij haar oma. Daar gebruikte ze de medicijnen niet omdat de tante de oma niet geïnstrueerd had. Eenmaal weer 'thuis' wilde ze ook niet naar het ziekenhuis voor een controle en nieuwe medicijnen. De tante kwam samen met Eliza naar het centrum om ons dit te melden en voor hulp hoe ze dit moest oplossen. We weten dat de betreffende mensen in het ziekenhuis die deze patiënten begeleiden behoorlijk streng optreden als patiënten zich niet houden aan de voorgeschreven medicatie. Na counseling in het centrum ging Eliza samen met de tante en Rebecca naar het ziekenhuis. Daar kreeg het kind behoorlijk de wind van voren en werd hard aangepakt. Ze moesten de volgende dag allen terugkomen samen met de sociaal werker van het centrum. Nogmaals werd alles uit de doeken gedaan en ook de tante werd verteld hoe ernstig het is als je je niet houdt aan het innemen van de voorgeschreven medicijnen. De tante maakte het ook duidelijk dat het voor haar moeilijk is om Eliza goede voeding te geven die bij deze zware medicijnen noodzakelijk zijn. Ze heeft maar een mager inkomen en heeft ook de zorg voor haar eigen drie kinderen. Het zie-

kenhuis wil nu de tante voorzien van speciale voeding voor Eliza en het centrum wil ook voedsel beschikbaar stellen voor Eliza's familie.

Deze drie problemen werden op de zelfde dag gepresenteerd. Daar zit je dan. Wat kun je doen? Onmacht komt op. In een gebied met zoveel armoede, harde leefcondities, waar meer dan 40 procent van de kinderen niet naar school gaat, waar de dood steeds om de hoek ligt, blijven we het goede verkondigen. Tergend is het om de grote nieuwe auto's te zien die door Lodwar scheuren, de kapitale huizen die gebouwd worden in de buurt waar ik woon, te weten dat er nu zoveel topsalarissen betaald worden terwijl het gros van de mensen een hongerloontje heeft, dat dure buitenlandse reizen gemaakt worden door lokale overheidsambtenaren, dat enorme toelagen gegeven worden aan ambtenaren voor het bijwonen van een wekelijkse vergadering. Ze noemen dat hier 'sitting allowance'. De parabel van de barmhartige Samaritaan is lang vergeten. Met de leviet kijken we de andere kant op en zeggen; 'arme ziel...' en vervolgen onze weg.

Met de steun van velen kunnen we hier en daar verlichting brengen en weer een glimlach op gezichten toveren. Het is de moeite waard.

De Vastenzameling in het Fraterhuis St.-Jozef heeft het mooie bedrag opgebracht van € 2.050.

Het geld zal door de vier Indonesische fraters in Lodwar besteed worden ten bate van het jongerenwerk en het Anna Nanjala Opleidingscentrum.

Alle gulle gevers heel hartelijk dank!!!!!!!

Ook namens frater Hans Wennekes

Thanks from the children of Nadirkopyen
Lodwar - Kenya

FINANCIËLE VERANTWOORDING

GIFTEN TOT JUNI 2014 4

MAART

7	M.J. v D.	€ 10,-	
	Idem	€ 10,-	Gift
	A.A.	€ 25,-	
10	C.T.J.S.	€ 30,-	
14	P. vd W.	€ 500,-	
27	A.K.	€ 15,-	
31	P.v B.	€ 25,-	
	G.M.F.	€ 30,-	

APRIL

7	J.T.H.	€ 10,-	
10	M.V.-R.	€ 25,-	
	A.J.M.N.	€ 10,-	
	Th.J.S.	€ 20,-	
	C.L.B.	€ 25,-	
	M.J.T.H.	€ 50,-	
11	S.G.N.	€ 50,-	
14	S.C.W.T.-G.	€ 25,-	
15	A.B.F.W.	€ 40,-	
17	F.W.M.	€ 10,-	
22	D.K.P.H.	€ 25,-	
23	S.M.H.	€ 25,-	
24	G.A.M.L.	€ 25,-	
	J.B.A.H.	€ 50,-	

MEI

5	H.H.v L. vd L.	€ 25,-	
12	C.H.J.	€ 10,-	
21	J.G.H.-O.	€ 25,-	
23	F.M.F.	€ 15,-	
26	H.M.K.	€ 25,-	
	Idem	€ 40,-	Kenia
	J.W.J. v H.	€ 20,-	Fr. H. Wennekes
	F.W.	€ 30,-	
28	J.M.C.K.H.	€ 15,-	
31	J.B.H.M.Z.	€ 50,-	
	Idem	€ 30,-	

Dank voor uw welkome giften.

Fr. Wim Janssen adm.

Zoals bekend is ons bank/gironummer veranderd. Het is nu:

NL70 INGB 0000 4254 63

ten name van **Admin. Onder Ons**

Tot 1 augustus 2014 kunt u ook het oude nummer nog gebruiken.

Tevens voegen wij nu in het overzicht de datum toe waarop uw gift is ontvangen. De lettercodering blijft dan beperkt tot de eerste naam.

Het zoutpoppetje

Hij was een zoutpoppetje, een poppetje van zout.
Hij was een zoutpoppetje en ook al eeuwen oud.
Maar als hij in de regen liep dan was ie altijd bang,
want eenmaal aan het smelten duurt je leven niet meer lang.
Dat kleine zoutpoppetje, vroeg aan zijn vriend de muis:
'Ik heb een vraag beste vriend, wat is mijn eigen thuis?'
'Wie ben ik? Waar kom ik vandaan? En waar ga ik naar toe?'
'Jij weet wie je familie is, ik weet niet wat of hoe.'

'Jij bent het zoutpoppetje, dat wist je toch al lang.'
'Jij bent het zoutpoppetje, maar jij bent altijd bang.'
'Jij kruipt onder je paraplu als je een spatje voelt,
of anders in een holle boom, is dat wat je bedoelt?'
Het kleine zoutpoppetje, slaakte een diepe zucht.
Hij riep: 'maar wie ben ik echt?' met z'n handjes in de lucht.
Al piekerend en peinzend liep hij dagen achtereen,
hij sjouwde door de duinen, maar 'n antwoord kwam er geen.

Het kleine zoutpoppetje, dat manneke van zout,
stond aan het strand bij de zee, met vragen eeuwen oud.
En telkens als de vloedlijn tot zijn zoute voetjes kwam,
dan sprong hij achteruit en riep: 'Zee, pak me als je kan.'
Dat kleine zoutpoppetje, stond plotsklaps even stil.
Hij riep: 'ik ben heus niet bang maar weet niet wat ik wil.
De golven spatte op zijn handen, benen en zijn mond.
Hij proefde zout, ja net als hij, en danste in het rond.

Dat kleine zoutpoppetje, dat riep tegen de zee:
'Wij zijn van zout allebei, kom neem mij met je mee.'
Toen ging hij kopje onder maar hij had plezier voor tien.
Zijn lijfje werd steeds dunner, maar dat had hij niet gezien.
Ons kleine zoutpoppetje, hij loste helemaal op.
Maar ja, 't zoutpoppetje, voelde zich op en top
Het maakt hem zo blij dat hij de zee nu had ontmoet,
die net zo zout als hij was, wat een thuiskomst wondergoed.

Het kleine zoutpoppetje, dat was nu niet meer bang,
want het was eindelijk thuis, zijn wens al eeuwen lang.
Hier kwam hij dus vandaan en hier mocht hij nu weer naar toe.
Omdat hij was gesmolten wist hij daardoor wat en hoe.
Hij was een zoutpoppetje, een poppetje van zout.
Hij was een zoutpoppetje en ook al eeuwen oud.
Zijn angst om ooit te smelten bleek het antwoord op zijn vraag.
De eenheid met je oorsprong is de weg tot op vandaag.

*Wij zijn een zoutpoppetje, een poppetje van zout.
Wij zijn een zoutpoppetje en ook al eeuwen oud.
En dreig je ooit te smelten aan het eind van je bestaan,
weet dan dat het geboorte is om eeuwig door te gaan.*

frater Ton Oostveen